השוכר את הפועלים פרק שביעי בבא מציעא פו.

מסורת הש"ס

ה"ג חכים איסקרי רבי לא אסקרי: ב) ספרא דאדם סרלסון. שהרלהו הקב"ה[1] זור דור וסופריו דור דור ודורשיו דור דור ומכמיו: **רבי ורבי נתן סוף המשנה.** כל זה כתוב בסם: **סוף המשנה.** סוף מנאים. עד ימיהן אמרו אים את דבריו בבית המדרש והיו תלמידים גורסים שמועה שמועה בדה ולא היו מסכתות סדורות וסדר ג)וקבץ על הסדר והם כללו האמור בדורות שלפניהם וסדרו את המסכתות ואחריהם לא יוסיפו אלא מעט: **סוף סורפא.** סוף כל האמוראין. עד ימיהם לא היתה גמרא על הסדר אלא כשהיתה שאלה נשאלת בטעם המשנה בבית המדרש או שאלה על מעשה המאורע בדין ממון או איסור והיתר כל אחד ואחד אומר טעמו ורב אשי ורבינא סידרו שמועות אמוראין שלפניהם וקבעו על סדר המסכתות כל אחד ואחד אצל המשנה הראויה והשניה לה והקשו קושיות שיש להשיב ופירוקים שראוים לתרץ הם והאמוראים שעמהם וקבעו הכל בגמ' כגון איתיביה מיתיבי ורמינהי איבעיא להו והתירוצים שעליהן מה ששיירו אותן שלפניהן ואותן שאמרו לפניהם הקושיות והתירוצין שעליהם לא קבעום בגמ' על סדר המסכתות והמשנה שסידר רבי ובאו רב אשי ורבינא וקבעום: **ומימך עד אכול אל מקדשי אל.** מקדשי שמנא דרב אשי. אבינה שמנא דרבינא. לאחריתם שמן סוף הולאה: **רבה בר נחמני.** בר פלוגתיה דרב יוסף: **אגב שמדא נח נפשיה.** מחמת אימת מלכות מת: **דקא מבטל וכו'.** שנקבלין אליו (ה) בניסן ותשרי לשמוע דרשות של פסח ושל חגים וכשמנקשין שלומי המלך לגבות המס גולגולת של כל אדם וחדש אינם ממאים בנתיהם: **פריסתקא.** שליח: **איקלע פריסתקא.** לגון בחותו פונדק שהיה רבה נחנא בו: **אשקיה חרין כסי ודליוה לאכלא.** ושלים הממונים על הזוגות מזיקין את השותה זוגות ובני הבית לא מתכוונו לכך: **אמרו לו.** בני הפונדק לרבה מאי נעביד: **נגודי מנגדי לי.** ואם יתקרבו ביקורים אגלה: **ופרקיה לבבא.** סגר הדלת: **פרק אשיתא.** נפלה החומה: **אגירדא דדיקלא.** על גזע דקל קטון: **אם בסרם קדמה לשער לכן ממא.** דשער לבן שפרת בו הוא סימן לטומאה כדכתיב (ויקרא יג) והנה נהפך שער לבן בנגעת: **מסור.** לפי מה שכתוב בתורה: **גונדא.** גדוד של פרשים שמחפשין אחריו: **כפומכדיפא.** והוא לאם ישיבה בה: **מעלי.** עושין לו בכנפיהן: **דלי ונפא.** נבה רוח סערה: **אם דרכה.** אתה אוהבו של רבה: **רבי שמעון בן חלפתא** כו'. משום דאיירי בריש דאגדתא בנעלי בשר נקט לה: **בברין דגרד.** אגודות של גרד והוא עשוי כשיבולין: **למרי דיבי.** לבעליו של מעשה על דבריו לפותרו דקתני בריש דאגדתא כל כמנהג המדינה ותנא מעשה אפילו אתה עושה להם כפעולת שלמה כו': ריבה

ה) נ"א דמתא, ב) ספרים קי:, ג) מיר קה: מגוגות עה: מנהדרין מז: נדה יט. נגעים פ"ד מ"ח, ד) [ניסין סט: כ"ב נח:], ה) [ש"ך לדף פה:], ו) [ע"ז ה.], ז) וסדר נקבץ על הסדר כל"ל רש"ל, ח) [מגומת פרשה בגלח], ט) [גם זה גם הנוסי ד"ה לוקמינהו שיכים לעיל], י) ע"כ.

תורה אור השלם

ז עד אבוא אל מקדשי אל אבינה לאחריתם: תהלים עג יז

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה דקא מבטל וכו' בניסן. נ"ב ופמ"ש [רשב"ם] בב"ב דף קנ"ז ע"ב [מהדורא]: (ב) שם ד"ה אנפקא. נ"ב בב"ב דף נ"מ ע"ב: (ג) תוס' ד"ה ולוקמינהו בהדי הדדי לפני התיבה:

עין משפט נר מצוה

ח א מיי' פ"ב מהלכות טומאת צרעת הלי ו סמג עשין רלד: ט ב מיי' שם הלכה ט:

מוסף רש"י

אם בהרת קדמה לשער לבן טמא. דהכא סמיך קרא שער לבן בנהרת (בחובות עה.) דשער לבן מעימי טומאה וכנגד שקדמתו בהרת, דכתיב והנה נהפך לבן בנגעים (נדה י:). ספק. אם זה קדם אם זה קדם (סנהדרין פז:). אנפקא. זהו רציפים וכן שם הכלי (ניסין שם:).

(נעיל) **ואיתסי.** והא דמזיגהו לעיניה דהוו מחרכן לפי שעדיין היה מיכר אי נמי לאחר זמן סיפר לו כך: **אוקמינהו** (ג) לפני התיבה. שלשתן כדדרים במדרש ד) דבתענית לבור יוכלין לפני התיבה שלשה כדכתיב (שמות יח) ודי משה כבדים ואהרן וחור וגו': ה) **אחתינהו** לרבי חייא ובניו. ואע"ג דתני במגילה (דף כד: ושם ד"ה כשאתה) אין מורידין לפני התיבה לא מאנשי חיפא ולא מאנשי בית שאן שקורין לאלפין עיינין ולעיינין אלפין ור' חייא לא היה יכול לומר וחכיתי כדאמר התם ה"מ היכא דאפשר באחר הכא לא הוה אפשר באחר): **רבי** שמעון בן חלפתא בעל בשר הוה. משום ר' אלעזר בר' שמעון דהוה בעל בשר נקט נמי הכי עובדא ומה שהמתין עד כאן לפי שכל דבר דבוק לחבירו עד כאן: **דאי** אמר להו קדימו ואייתי לכו אמרו ליה לא. פי' אי אמר קדימו להכיס מעלות השחר דאייתי לכו ריפתא ואנפקא ולא מתבטלו ממלאכתכם אמרי ליה לא אלא בהנך החמה נאכל ואח"כ נעשה מלאכתנו ואית ספרים דגרסי דאי אמרי להו קדימו ואתי בתרייכו אמרי ליה לא וה"פ פועלין היה להם לאכול ריפתא או אנפקא בביתו של בעה"ב קודם שיעשו מלאכה ואם אמר להם אל תתבטלו אלא לכו עמה בשדה כל זמן שאין המאכל מזומן ואם אביא לכם ריפתא ואנפקא אמרי ליה לא אלא עמה באכל בבית וכן לגירסא דאשונה יש לפרש כן:

נרמין

(ד) **אנפקא.** כלי מחזיק רביעית: **מעשה לספור.** וכי דרך בני אדם להביא מעשה לספור.